ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
АПАЗОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул.Советская, д. 23, с.Апазово,
Арский муниципальный район, 422006

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
АПАЗ
АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Совет урамы, 23 йорт, Апаз авылы,
Арча муниципаль районы, 422006

Тел. (84366)3-92-40, факс (84366)3-92-40. E-mail: Apaz.Ars@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ **КАРАР**

« 26 » февраль 2026 ел **№ 1**

"Арча муниципаль районының Апаз авыл җирлеге территориясендә 2026-2030 елларга эчә торган суның сыйфатын билгеләнгән таләпләргә туры китерү" инвестиция программасын эшләүгә техник биремне раслау турында

“Коммуналь комплекс оешмаларының тарифларын җайга салу нигезләре турында” 2004 елның 30 декабрендәге 210-ФЗ номерлы Федераль закон, “Су белән тәэмин итү һәм су бүлеп бирү турында” 2011 елның 7 декабрендәге 416-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, РФ Хөкүмәтенең “Су белән тәэмин итү һәм су түгү өлкәсендәге эшчәнлекне гамәлгә ашыручы оешмаларның инвестиция һәм җитештерү программалары турында” 2013 елның 29 июлендәге 641 номерлы карарына туры китереп:

1. “2026-2030 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Апаз авыл җирлеге территориясендә эчә торган суның сыйфатын билгеләнгән таләпләргә туры китерү” инвестиция программасын эшләүгә техник биремне расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында (http://pravo.tatarstan.ru) бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районының рәсми сайтында (http://arsk.tatarstan.ru) урнаштыру юлы белән халыкка җиткерергә.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны үземдә калдырам.

Апаз авыл җирлеге
башкарма комитеты җитәкчесе Р.Ф.Котдусов

Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районының
Апаз авыл җирлеге
башкарма комитеты карары белән
расланды

«2026-2030 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Апаз авыл җирлеге территориясендә эчә торган суның сыйфатын билгеләнгән таләпләргә туры китерү» инвестиция программасын эшләүгә техник бирем

НОРМАТИВ ХОКУКЫЙ ДОКУМЕНТЛАР:

- 1999 елның 30 мартындагы Федераль закон. "Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында" 52-ФЗ номерлы
- 2011 елның 7 декабрендәге Федераль закон. "Су белән тәэмин итү һәм су түгү турында" 416-ФЗ номерлы;
- 2004 елның 28 июлендәге Татарстан Республикасы законы. "Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында" 45-ТРЗ номерлы;
- "Шәһәр һәм авыл җирлекләре территорияләрен карап тотуга, су объектларына, эчә торган суга һәм эчә торган су белән тәэмин итүгә, атмосфера һавасына, туфракка, торак урыннарга, җитештерү, җәмәгать урыннарын эксплуатацияләүгә, санитар-эпидемиягә каршы (профилактик) чараларны оештыруга һәм үткәрүгә санитар-эпидемиологик таләпләр" (Россия Федерациясе Баш дәүләт санитария табибының 2021 елның 28 гыйнварындагы 3 номерлы карары белән расланган) СанПиН 2.1.3684-

- "Шәһәр һәм авыл җирлекләре территорияләрен карап тотуга, су объектларына, эчә торган суга һәм эчә торган су белән тәэмин итүгә, атмосфера һавасына, туфракка, торак урыннарга, җитештерү, җәмәгать урыннарын эксплуатацияләүгә, Санитария-эпидемиягә каршы санитар-эпидемиологик таләпләр (профилактика) чаралары" СанПиН 2.1.3684-21 санитария кагыйдәләрен һәм нормаларын раслау турында" Россия Федерациясе Баш дәүләт санитария табибының 2021 елның 28 гыйнварындагы 3 номерлы карары
- "Су белән тәэмин итү чыганакларын һәм эчәргә яраклы суүткәргечләрне санитария саклау зонасы. СанПиН 2.1.4.1110-02." санитария кагыйдәләрен һәм нормаларын гамәлгә кертү турында" РФ Баш дәүләт санитария табибының 2002 елның 14 мартындагы 10 номерлы карары

Гомуми кагыйдәләр
Эчә торган суның сыйфатын контрольдә тоту.

Су белән тәэмин итү системасы тарафыннан бирелә торган эчәргә яраклы суның сыйфаты Россия Федерациясе Баш дәүләт санитария табибының “СанПиН 2.1.3684-21 санитария кагыйдәләрен һәм нормаларын раслау турында” 2021 елның 28 гыйнварындагы 3 номерлы карары белән расланганнар “Шәһәр һәм авыл җирлекләре территорияләрен карап тотуга, су объектларына, эчәргә яраклы суга һәм эчәргә яраклы су белән тәэмин итүгә, атмосфера һавасына, туфракка, торак биналарга, җитештерү, җәмәгать биналарын эксплуатацияләүгә, оешмаларга һәм санитар-эпидемиягә каршы (профилактик) чаралар үткәрүгә” СанПиН 2.1.3684-21 таләпләренә туры килергә тиеш.

Эчә торган суның химик составының региональ үзенчәлекләрен характерлый торган күрсәткечләр һәр су белән тәэмин итү системасы өчен индивидуаль билгеләнә.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Апаз авыл җирлеге башкарма комитеты һәм су белән тәэмин итү системасын эксплуатацияләүче “Водоканал АМР” ҖЧҖ оешмасы эш программасы нигезендә су алу урыннарында, бүлү челтәренә кергәнче, шулай ук тышкы һәм эчке суүткәргеч челтәренең су алу нокталарында су сыйфатын даими контрольдә тота.

«Су алу урыннарында лаборатор тикшеренүләр өчен су пробаларын алу күләме һәм ешлыгы СанПиН 2.1.3684-21 1 таблицасын исәпкә алып билгеләнә.

Таблица 1

Күрсәткечләр төрләре	Бер ел дәвамында пробалар саны, кимендә:	
	җир асты чыганаклары өчен:	өске чыганаклар өчен:
Микробиологик	**(ел фасыллары буенча)**	**ай саен)**
Паразитологик	**үткәрелми**	**ай саен)**
Органолептик	**(ел фасыллары буенча)**	**ай саен)**
Гомумиләштерелгән күрсәткечләр	**(ел фасыллары буенча)**	**ай саен)**
Неорганик һәм органик матдәләр		**(ел фасыллары буенча)**
Радиологик		

Билгеләнә торган күрсәткечләрнең төрләре һәм тикшерелә торган эчә торган су пробаларының саны, аны бүлү челтәренә кerткәнче, 2 нче таблицада күрсәтелгән таләпләрне исәпкә алып билгеләнә.

2 таблица

Күрсәткечләр төрләре	Бер ел дәвамында пробалар саны, кимендә:				
	җир асты чыганаклары өчен:		өске чыганаклар өчен:		
	Әлеге су белән тәэмин итү системасыннан су белән тәэмин ителүче халык саны, мең кеше				
	кадәр		артык	до 100	арты к
Микробиологик					
Паразитологик	үткәрелми				
Органолептик					
Гомумиләштерелгән күрсәткечләр					
Неорганик һәм органик матдәләр					
Су әзерләү технологиясенә бәйле күрсәткечләр	Калдык хлор, калдык озон - сәгатенә бер тапкырдан да сирәгрәк түгел, калган реагентлар - сменага бер тапкырдан да сирәгрәк түгел				
Радиологик					

Искәрмә:
Су пробаларын алуның түбәндәге ешлыгы кабул ителә:

*(1) - атна саен,
*(2) - атнага өч тапкыр,
*(3) - көн саен,
*(4) - ел сезонына бер тапкыр,
*(5) - ике айга бер тапкыр,
*(6) - ай саен,
*(7) - айга ике тапкыр.

Су белән тәэмин итү системасы объектларында һәм корылмаларында эчә торган суның сыйфатын һәм халыкны су белән тәэмин итү шартларын начарайтуга китерә торган авария хәлләре яки техник бозулар килеп чыкканда, шәхси эшмәкәр яки су белән тәэмин итү системасын эксплуатацияләүче юридик зат кичекмәстән аларны бетерү буенча чаралар күрергә һәм бу хакта дәүләт санитар-эпидемиологик күзәтчелек үзәгенә хәбәр итәргә тиеш.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Апаз авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе һәм “Водоканал АМР” ҖЧЖ эчәргә яраклы су сыйфатына производство контролен гамәлгә ашыручы җаваплы зат шулай ук госсанэпиднадзор үзәгенә гигиена нормативларына туры килми торган су пробаларын лаборатор тикшерүнең һәр нәтиҗәсе турында

кичекмәстән хәбәр итәргә тиеш.

Алдан каралырга мөмкин булмаган табигый характердагы күренешләр белән яисә кичекмәстән бетерелергә мөмкин булмаган авария хәлләре белән бәйле очракларда эчә торган су сыйфатының гигиена нормативларыннан органолептик үзлекләргә йогынты ясый торган химик состав күрсәткечләре буенча гына вакытлыча тайпылышлар булырга мөмкин.

Гигиена нормативларыннан тайпылышлар түбәндәге шартларны бер үк вакытта үтәгәндә рөхсәт ителә:

халыкны эчәр су белән тәэмин итүгә башка ысул белән ирешеп булмый;
гигиена нормативларыннан чикләнгән вакытка дәүләт санитар-эпидемиологик күзәтчелек үзәге белән килештерелгән максималь мөмкин булган тайпылышларны үтәү;
чигенүләрнең гамәлдә булу вакытын максималь чикләү;
тайпылышлар гамәлдә булган чорда халык сәламәтлегенә куркыныч булмау;
тайпылышлар кертү һәм аларның гамәлдә булу сроклары, сәламәтлек өчен куркыныч булмау турында, шулай ук эчә торган судан файдалану буенча тәкъдимнәр турында халык мәгълүматын тәэмин итү.

Халыкка эчәр су бирү тыела яисә аны куллану түбәндәге очракларда туктатыла:

гигиена нормативларыннан вакытлыча тайпылышларның билгеләнгән срокта эчәргә яраклы суның сыйфаты начараюга китерә торган сәбәпләр бетерелмәде;
сыйфаты әлеге Санитария кагыйдәләре таләпләренә туры килә торган эчәр су җитештерү һәм халыкка бирү су белән тәэмин итү системасы тарафыннан тәэмин ителми, шуңа бәйле рәвештә халык сәламәтлеге өчен реаль куркыныч бар.

20 меңгә кадәр халыкны су белән тәэмин итә торган җир асты чыганакларыннан сүүткәргечтә суны зарарсызландыру булмаса, микробиологик һәм органолептик күрсәткечләр буенча тикшеренүләр өчен пробалар алу айга кимендә бер тапкыр үткәрелә.

Язгы ташулар һәм гадәттән тыш хәлләр чорында, Роспотребнадзорның Татарстан Республикасы буенча идарәсенең Биектау, Арча, Әтнә һәм Балтач районнарындагы территориаль бүлекчәсе белән килештереп, эчәргә яраклы суның сыйфатын контрольдә тотуның көчәйтелгән режимы билгеләнергә тиеш.

Җитештерү контроле

Бүлү сүүткәргеч челтәрендә эчә торган су сыйфатына җитештерү контроле микробиологик һәм органолептик күрсәткечләр буенча ешлык белән үткәрелә, бу хезмәт күрсәтелә торган халык санына бәйле..

Үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системаларыннан файдаланып абонентларга бирелә торган эчәр суның, кайнар суның сыйфатын җитештерү контроле су пробаларын алуны, суның билгеләнгән таләпләргә туры килүенә лаборатор тикшеренүләр һәм сынаулар үткәрүне һәм су белән тәэмин итү

процессында санитар-эпидемиягә каршы (профилактик) чаралар үтәлешен тикшереп торуны үз эченә ала.

Эчә торган суның, кайнар суның сыйфатына производство контроле тиешенчә салкын су белән яисә кайнар су белән тәэмин итүне гамәлгә ашыручы оешма тарафыннан гамәлгә ашырыла. Эчә торган суның, кайнар суның сыйфатына производство контролен гамәлгә ашыру тәртибе, әлеге Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, Россия Федерациясенең халыкның санитар-эпидемиологик иминлеген тәэмин итү өлкәсендәге законнары нигезендә Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

Гарантияләүче оешмалар башка оешмалар тарафыннан файдаланыла торган үзәкләштерелгән салкын су белән тәэмин итү системасы объектларында эчә торган су сыйфатына производство контролен гамәлгә ашырырга хокуклы.

Эчә торган суның, кайнар суның сыйфатын җитештерү контроле кысаларында лаборатор тикшеренүләр һәм сынаулар уздыру Россия Федерациясенең аккредитацияләүнең милли системасында аккредитацияләү турындагы законнары нигезендә аккредитацияләнгән юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Бүлү сууткәргеч челтәрендә эчә торган су сыйфатына җитештерү контроле микробиологик һәм органолептик күрсәткечләр буенча ешлык белән үткәрелә, бу хезмәт күрсәтелә торган халык санына бәйле.

Эчә торган суның гигиена таләпләре һәм сыйфат нормативлары

Эчә торган су эпидемия һәм радиация ягыннан куркынычсыз булырга, химик составы буенча зарарсыз булырга һәм уңайлы органолептик үзлекләргә ия булырга тиеш.

Эчә торган суның сыйфаты бүлү челтәренә кергәнче, шулай ук тышкы һәм эчке сууткәргеч челтәренең суны аеру нокталарында гигиена нормативларына туры килергә тиеш.

Эчә торган суның эпидемик яктан куркынычсызлыгы аның 3 нче таблицада күрсәтелгән микробиологик һәм паразитологик күрсәткечләр буенча нормативларга туры килүе белән билгеләнә.

3 таблица

Күрсәткечләр	Үлчәү берәмлекләре	Нормативлар
Термотолерант колиформлы бактерияләр	100 мл лы бактерияләр саны*(1)	Булмау
Гомуми колиформалы бактерияләр*(2)	100 мл лы бактерияләр саны*(1)	Булмау

Гомуми микроб саны*(2)	**1 мл да колония хасил итүче бактерияләр саны**	**50 дән артык түгел**
Колифаглар*(3)	**Бляшка ясаучы берәмлекләр саны**	**Булмау**
Сульфитредуцияләүче клостридияләрнең споралары*(4)	**20 мл лы споралар саны**	**Булмау**
Лямбль цисталары*(3)	**50 л лы цисталар саны**	**Булмау**

Күрсәткечләр:

*(1) Ачыклаганда 100 мл су пробасы буенча өч тапкыр тикшерү үткәрелә.
*(2) Тикшерелә торган пробалар саны елына кимендә 100 булса, тышкы һәм эчке сүүткәргеч челтәренең суны аеру нокталарыннан 12 ай дәвамында алына торган пробаларның 95% нормативны арттыру рөхсәт ителми.
*(3) Билгеләү бүлү челтәренә су керткәнче өске чыганаклардан су белән тәэмин итү системаларында гына үткәрелә.
*(4) Билгеләү су эшкәртү технологиясенең нәтиҗәлелеген бәяләгәндә үткәрелә.

Эчә торган су сыйфатының микробиологик күрсәткечләрен тикшергәндә һәр пробада термотолерант колиформ бактерияләрне, гомуми колиформ бактерияләрне, гомуми микроб санын һәм колифагларны билгеләү үткәрелә.

Эчә торган су пробасында термотолерант колиформ бактерияләр һәм (яисә) гомуми колиформ бактерияләр һәм (яисә) колифаглар табылганда, аларны экстрен тәртиптә кабат алынган су пробаларында ачыклау үткәрелә. Мондый очракларда пычрануның сәбәпләрен ачыклау өчен бер үк вакытта хлоридларны, аммоний азотын, нитратларны һәм нитритларны билгеләү үткәрелә.

Кабат алынган су пробаларында 100 мл да 2 дән артык гомуми колиформалы бактерияләр һәм (яки) термотолерант колиформалы бактерияләр һәм (яки) колифаглар табылганда, эчәк төркемендәге патоген бактерияләрне һәм (яки) энтеровирусларны билгеләү өчен су пробаларын тикшерү үткәрелә.

Эчә торган суны эчәк группасының патоген бактерияләре һәм энтеровируслар булуга тикшерүләр шулай ук эпидемиологик күрсәткечләр буенча дәүләт санитар-эпидемиологик күзәтчелек үзәге карары буенча үткәрелә.

Патоген микроорганизмнар булуга суны тикшерүләр бары тик эшләрне башкару шартларының санитария кагыйдәләренә туры килүе турында санитар-эпидемиологик нәтиҗәсе һәм йогышлы авырулар кузгатучыларны куллануга бәйле эшчәнлеккә лицензиясе булган лабораторияләрдә генә үткәрелә ала.

Эчә торган суның химик составы буенча зарарсызлыгы аның нормага

туры килүе белән билгеләнә:

Россия Федерациясе территориясендәге табигый суларда аеруча еш очрый торган зарарлы химик матдәләрнең, шулай ук глобаль таралыш алган антропоген чыгышлы матдәләрнең гомумиләштерелгән күрсәткечләренә һәм составына (4 таблица);

4 таблица

Күрсәткечләр	Үлчәү берәмлекләре	Нормативлар (рөхсәт ителә торган иң чик концентрацияләр (ПДК), кимендә	Зарарлылык күрсәткече*	Куркынычлык классы
Гомумиләштерелгән күрсәткечләр				
Водород күрсәткече	**pH берәмлеге**	**чигендә**		
Гомуми минеральләшү (коры калдык)	мг/л			
Гомуми катылык	**мг-экв./л**			
Перманганатлы оксидлашучанлык	мг/л			
Нефть продуктлары, суммар	мг/л			
Өске-актив матдәләр (ПАВ), анионоактив	мг/л			
Фенол индексы	мг/л			
Неорганик матдәләр				
Алюминий (Al(3+)	мг/л		с.-т.	
Барий (Ba (2+)				
Бериллий (Be(2+)				
Бор (B, суммар)				
Тимер (Fe, суммар)			орг. 3	
Кадмий (Cd, суммар)			с.-т.	
Марганец (Mn, суммар)			орг.	
Бакыр (Cu, суммар)				
Молибден (Mo, суммар)			с.-т.	
Мышьяк (As, суммар)			с.-т.	
Никель (Ni, суммар)	мг/л		с.-т.	
Нитратлар (по NO(3-)			с.-т.	
Күкерт (Hg, суммар)			с.-т.	
Кургаш (Pb, суммар)				
Селен (Se, суммар)				

Стронций (Sr(2+)				
Сульфатлар (SO4(2-)			орг.	
Фторидлар (F(-)				
климатик районнар өчен				
и II			с.-т.	
Хлоридлар (Cl(-)			орг.	
Хром (Cr(6+)			с.-т.	
Цианидлар (CN")				
Цинк (Zn(2+)			орг.	
Органик матдәләр				
гамма-ГХЦГ (линдан)			с.-т.	
ДДТ (изомерлар суммасы)				
Д				

Искәрмәләр:

* Норматив билгеләнгән матдәнең зарарлылыгын чикләү билгесе: "с.-т. " - санитар-токсикологик, "орг" - органолептик.

** Җәяләрдә күрсәтелгән зурлык, торак пункттагы санитар-эпидемиологик хәлне бәяләү һәм су әзерләүнең кулланыла торган технологиясе нигезендә, су белән тәэмин итүнең конкрет системасы өчен тиешле территория буенча дәүләт баш санитария табибы карары нигезендә билгеләнергә мөмкин.

*** Нормативлар су белән тәэмин итү системасында эшкәртү барышында суга керә торган һәм хасил була торган зарарлы химик матдәләр микъдары буенча ВОЗ тәкъдимнәре нигезендә кабул ителде (5 таблица);

5 Таблица

Күрсәткечләр	Үлчәү берәмлекләре	Нормативлар (рөхсәт ителә торган иң чик концентрацияләр (ПДК), кимендә	Зарарлылык күрсәткече	Куркынычлык классы
Хлор*				
калдык ирекле	мг/л	аралыгында	орг.	
калдык бәйләнгән		аралыгында		
Хлороформ (суны хлорлаганда)			с.-т.	
Калдык Озон***			орг.	
Формальдегид (суны озонлаштырганда)			с.-т.	
Полиакриламид				
Активлаштырылган кремний кислотасы (по Si)				

Полифосфатлар (по			**орг.**	
Алюминий һәм тимерле коагулянтларның калдык микъдарлары		**2 нче таблицаның "Алюминий", Тимер" күрсәткечләрен карагыз**		

Искәрмәләр:

* Суны ирекле хлор белән зарарсызландырганда аның су белән контакт вакыты кимендә 30 минут, хлор белән бәйләнгән вакыт кимендә 60 минут булырга тиеш. Калдык хлорның күләмен тикшереп тору бүлү челтәренә су керткәнче башкарыла.
Суда бер үк вакытта ирекле һәм бәйләнгән хлор булганда аларның гомуми концентрациясе 1,2 мг / л дан артмаска тиеш.
Аерым очракларда, дәүләт санитар-эпидемиологик күзәтчелек үзәге белән килештереп, эчә торган суда хлорның югары концентрациясенә юл куелырга мөмкин.
** Норматив ВОЗ тәкъдимнәре нигезендә кабул ителде.

*** Калдык озонның күләмен контрольдә тоту контакт вакыты кимендә 12 минут тәэмин ителгәндә катнаштыру камерасыннан соң башкарыла.

Микробиологик һәм паразитологик күрсәткечләргә эчә торган су пробаларын алу ешлык белән башкарыла:

а) «Шәһәр һәм авыл җирлекләре территорияләрен карап тотуга, су объектларына, эчә торган суга һәм эчә торган су белән тәэмин итүгә, атмосфера һавасына, туфракка, торак урыннарга, җитештерү, җәмәгать урыннарын эксплуатацияләүгә, санитар - эпидемиягә каршы (профилактик) чараларны оештыруга һәм үткәрүгә санитар-эпидемиологик таләпләр» су алу урыннарында СанПиН 2.1.3684-21 6 номерлы таблица буенча. Эчә торган су сыйфатының микробиологик күрсәткечләрен тикшергәндә һәр пробада термолерант колиформ бактерияләрне, гомуми микроб санын һәм колифагларны билгеләү үткәрелә.

б) аны бүлү челтәренә керткәнче 7 нче таблица нигезендә;

в) бүлү сүүткәргеч челтәрендә
«Шәһәр һәм авыл җирлекләре территорияләрен карап тотуга, су объектларына, эчә торган суга һәм эчә торган су белән тәэмин итүгә, атмосфера һавасына, туфракка, торак урыннарга, җитештерү, җәмәгать урыннарын эксплуатацияләүгә, санитар-эпидемиягә каршы (профилактик) чараларны оештыруга һәм үткәрүгә санитар-эпидемиологик таләпләр». Эчә торган су пробасында термолерант колиформ бактерияләр һәм (яисә) гомуми колиформ бактерияләр һәм (яисә) колифаглар табылганда, аларны экстрен тәртиптә кабат алынган су пробаларында билгеләү үткәрелә. Мондый очракларда пычрануның сәбәпләрен ачыклау өчен бер үк вакытта хлоридларны, аммоний азотын, нитратларны һәм нитритларны билгеләү

үткәрелә.

Кабат алынган су пробаларында 100 мл да 2 гомуми колиформалы бактерияләр һәм термолерант колиформалы бактерияләр һәм колифаглар табылганда, эчәк группасының патоген бактерияләрен һәм энтеровирусларны билгеләү өчен пробалар тикшерелә.

Суны эчәк төркемендәге патоген бактерияләр һәм энтеровируслар булу-булмавына тикшерү шулай ук эпидемиологик күрсәткечләр буенча Роспотребнадзорның Татарстан Республикасы буенча идарәсенең территориаль бүлеге карары буенча Биектау, Арча, Әтнә һәм Балтач районнарында үткәрелә.

- суның уңайлы органолептик үзлекләре аның 6 нчы таблицада күрсәтелгән нормативларга туры килүе белән билгеләнә.

6 таблица

Күрсәткечләр	**Үлчәү берәмлекләре**	**Нормативлар, кимендә**
Ис	**Баллар**	
Тәм	**Баллар**	
Төсе	**Градуслар**	
Болганчыклык	**ФББ (формазин буенча болганчыклык берәмлекләре) яки каолин буенча мг/л**	

Искәрмә:

Җәяләрдә күрсәтелгән зурлык, торак пункттагы санитар-эпидемиологик хәлне бәяләү һәм су әзерләүнең кулланыла торган технологиясе нигезендә, су белән тәэмин итүнең конкрет системасы өчен тиешле территория буенча дәүләт баш санитария табибы карары нигезендә билгеләнергә мөмкин.

Эчә торган суның радиация куркынычсызлыгы аның 7 нче таблицада күрсәтелгән күрсәткечләр буенча радиация куркынычсызлыгы нормаларына туры килүе белән билгеләнә. Билгеләү ешлыгы елга 1 тапкыр.

7 таблица

Күрсәткечләр	**Үлчәү берәмлекләре**	**Радиация куркынычсызлыгы күрсәткечләре**
Суммар күрсәткечләр(1)		
Чагыштырма суммар альфа-активлык	**Бк/кг**	
Чагыштырма суммар бета-активлык	**Бк/кг**	
Радионуклидлар (2)		
Радон ((222)Rn)(3)	**Бк/кг**	
Радионуклидлар сигмасы(3)	**берәмлекләр**	

Искәрмәләр:
Күрсәткечләр арткан очракта, судагы радионуклидлар микъдарына анализ ясала.
Суда билгеләнә торган радионуклидлар исемлеге санитария законнары нигезендә билгеләнә. Җир асты су чыганаклары өчен радонны билгеләү мәҗбүри.
Суда бергәләп берничә Радионуклид булганда, суда 1 нче радионуклидның чагыштырма активлыгы булу шарты үтәлергә тиеш;
"Радиация куркынычсызлыгы нормалары (НРБ-99/2009)" СанПиНга 2а кушымтасы нигезендә тиешле булышлык дәрәҗәсе. Шартлар үтәлмәгәндә суны бәяләү санитария законнары нигезендә үткәрелә.

Лаборатор тикшеренүләр (микробиологик, химик)өчен алына торган су алу урыннарында су пробаларын алу күләме һәм ешлыгы.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Апаз авыл җирлеге территориясендә:

Түбәндәге адреслар буенча урнашкан 2 су башнясы:

Татарстан Республикасы, Арча районы, Пөшәңгәр авылы;
Татарстан Республикасы, Арча районы, Мирҗәм авылы.

Түбәндәге адреслар буенча урнашкан 2 суүткәргеч челтәре:

Татарстан Республикасы, Арча районы, Пөшәңгәр авылы;
Татарстан Республикасы, Арча районы, Мирҗәм авылы;

Түбәндәге адреслар буенча урнашкан 8 суүткәргеч колонкалары:

Татарстан Республикасы, Арча районы, Пөшәңгәр авылы — 2 шт.;
Татарстан Республикасы, Арча районы, Хәсәншәех авылы — 3 шт.;
Татарстан Республикасы, Арча районы, Мирҗәм авылы — 2 шт.;
Татарстан Республикасы, Арча районы, Каратай авылы — 1 шт..

Эчә торган суны хлорлау графигы:

	Чыганак исеме	Айлар											
	Башня, тарату челтәре												

Микробиологик күрсәткечләр буенча эчә торган су пробаларын алу графигы:

	Чыганак исеме	Айлар											
	Скважиналар- 4												
	Тарату челтәре - (в\колонкалар)												

Органолептик күрсәткечләр буенча эчә торган су пробаларын алу графигы:

	Чыганак исеме	Айлар											
	Скважиналар-												
	Тарату челтәре - (в\колонкалар												

Радиологик күрсәткечләр буенча эчә торган су пробаларын алу графигы:

	Чыганак исеме	Айлар											
	Скважиналар-												
	Тарату челтәре - (в\колонкалар												

Эчә торган су пробаларын химик (тулы) күрсәткечләр буенча алу графигы:

	Чыганак исеме	**Айлар**											
	Скважиналар-												
	Тарату челтәре - (в\колонкалар												

Су басу вакытында эчә торган суның сыйфатын тикшерү графигы:

	март	**апрель**	
скважиналар			
в/колонкалар			

Тикшерелә торган су пробаларының саны һәм аларны алу ешлыгы, Роспотребнадзорның Татарстан Республикасы буенча идарәсенең Биектау, Арча, Әтнә һәм Балтач районнарындагы территориаль бүлеге тәкъдимнәрен исәпкә алып, һәр су белән тәэмин итү системасы өчен индивидуаль билгеләнә.

Эш программасында су сыйфатын тикшереп тору нәтиҗәләренә ай саен анализ ясау каралырга һәм су белән тәэмин итү системасы администрациясенә, Роспотребнадзорның Татарстан Республикасы буенча идарәсенең Биектау, Арча, Әтнә һәм Балтач районнарындагы территориаль бүлегенә һәм җирле үзидарә органына контроль нәтиҗәләре буенча мәгълүмат тапшыру тәртибе билгеләнергә тиеш.

Эш программасы 1 елга раслана. Күрсәтелгән вакыт эчендә программага, Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор идарәсенең территориаль бүлеге белән килештереп, Биектау, Арча, Әтнә һәм Балтач районнарында үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертелергә мөмкин.

Эчә торган суның сыйфатын тәэмин итү.

Үзәкләштерелгән салкын су белән тәэмин итү системасын кулланып салкын су белән тәэмин итүне гамәлгә ашыручы оешма, “Су белән тәэмин итү һәм су бүлеп бирү турында” 2020 елның 7 декабрендәге 416-ФЗ номерлы Федераль законның 23 статьясында һәм 8 статьясының 7 өлешендә каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, абонентларга билгеләнгән таләпләргә туры килә торган эчәр су бирергә тиеш.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Апаз авыл җирлеге башкарма комитеты салкын су белән тәэмин итүне гамәлгә ашыручы оешма тарафыннан Россия Федерациясе законнарының билгеләнгән таләпләренә туры килә торган эчәр су бирүне оештыру өчен шартлар тудырырга тиеш.

Салкын су белән тәэмин итү өчен суны үзәкләштерелгән салкын су белән тәэмин итү системаларыннан файдаланып алу Россия Федерациясе законнары нигезендә эчәр су белән тәэмин итү чыганаклары буларак файдалануга рөхсәт ителгән чыганаклардан башкарыла. Мондый чыганаклар булмаганда йә алардан файдалану икътисадый яктан нәтиҗәле булмаган очракта, су белән тәэмин итү чыганагыннан су алу һәм салкын су белән тәэмин итүне гамәлгә ашыручы оешма тарафыннан абонентларга эчәр су бирү Роспотребнадзорның Биектау, Арча, Әтнә һәм Балтач районнарындагы территориаль бүлекчәсе белән килештереп башкарыла.

Абонентларга үзәкләштерелгән салкын су белән тәэмин итү системасын кулланып бирелә торган эчәргә яраклы су, әгәр суның сыйфат күрсәткечләре дәрәҗәсе эчәргә яраклы суның сыйфат нормативларыннан артмаса, билгеләнгән таләпләргә туры килә дип санала.

Федераль дәүләт санитар-эпидемиологик күзәтчелеге яисә эчә торган су сыйфатын җитештерү контроле нәтиҗәләре буенча календарь ел дәвамында су әзерләгәннән соң алынган эчә торган су пробаларының уртача күрсәткечләре эчә торган су сыйфаты нормативларына туры килмәгән очракта, Роспотребнадзорның Биектау, Арча, Әтнә һәм Балтач районнарындагы территориаль бүлекчәсе, чираттагы елның 1 февраленә кадәр бу хакта Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Апаз авыл җирлеге башкарма комитетына һәм салкын су белән тәэмин итүче оешмага хәбәр итәргә тиеш.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Апаз авыл җирлеге башкарма комитеты 3.5 п. күрсәтелгән белдерүне алган очракта чираттагы елның 1 мартына кадәр эчә торган суның сыйфатын билгеләнгән таләпләргә туры китерү чараларын исәпкә алу өлешендә инвестиция программасын эшләүгә яисә төзәтмә кертүгә техник биремгә үзгәрешләр кертергә тиеш. Күрсәтелгән чараларны гамәлгә ашыру эчәргә яраклы суның сыйфатын билгеләнгән таләпләргә туры китерүне гамәлгә ашыра башлаганнан соң җиде елдан да артык булмаган вакыт эчендә тәэмин итәргә тиеш.

Салкын су белән тәэмин итүне гамәлгә ашыручы оешма 3.6 п. күрсәтелгән техник йөкләмәне алганнан соң өч ай эчендә эчә торган суның сыйфатын билгеләнгән таләпләргә туры китерү буенча чаралар планын эшләргә һәм аны чираттагы елның 1 июленә кадәр Роспотребнадзорның Биектау, Арча, Әтнә һәм Балтач районнарындагы территориаль бүлеге белән килештерергә тиеш. Эчә торган суның сыйфатын билгеләнгән таләпләргә туры китерү чаралары планы инвестиция программасы составына кертелә.

Эчә торган суның сыйфатын билгеләнгән таләпләргә туры китерү чаралары планын килештерү срогы һәм мондый килештерүдән баш тарту өчен нигезләр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган инвестиция программаларын эшләү, килештерү, раслау һәм төзәтү тәртибендә билгеләнә.

Эчә торган суның сыйфатын билгеләнгән таләпләргә туры китерү чаралары планын гамәлгә ашыру срогына салкын су белән тәэмин итүне гамәлгә ашыручы оешма тарафыннан бирелә торган эчә торган суның сыйфаты мондый чаралар планында билгеләнгән чикләрдә билгеләнгән таләпләргә туры килмәве рөхсәт ителә, моңа эчә торган суның аның иминлеген характерлый торган сыйфат күрсәткечләре керми. Эчә торган суның сыйфатын билгеләнгән таләпләргә туры китерү чаралары планын гамәлгә ашыру срогы дәвамында эчә торган суның сыйфатын киметү рөхсәт ителми.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Апаз авыл җирлеге башкарма комитеты елга кимендә бер тапкыр массакүләм мәгълүмат чараларында һәм Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының "Интернет" челтәрендәге рәсми сайтында җирлек, шәһәр округы территориясендә үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системаларыннан файдаланып абонентларга бирелә торган эчәр суның сыйфаты турында, эчәр суның сыйфатын билгеләнгән Россия Федерациясе законнары таләпләре һәм әлеге планнарны үтәү йомгаклары турында.

Үзәкләштерелмәгән салкын су белән тәэмин итү системаларыннан файдаланып, салкын су белән тәэмин итүне гамәлгә ашырганда эчәргә яраклы суның сыйфаты билгеләнгән таләпләргә туры килүе мондый системаларны эксплуатацияләүче затлар тарафыннан тәэмин ителә.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Апаз авыл җирлеге территориясендә 2026-2030 елларга эчәр суның сыйфатын билгеләнгән таләпләргә туры китерү чаралары планы

Чараларның максаты булып поселок халкын, гражданнарның яшәү ихтыяҗларын канәгатьләндерү һәм сәламәтлеген саклау мәнфәгатьләрендә, норматив сыйфатлы эчәр су белән җитәрлек күләмдә тәэмин итү тора.

№п/п	Планлаштырыла торган чаралар	Гамәлгә ашыруның планлаштырыла торган сроклары	Чаралар үткәрү өчен җаваплы
1	Су белән тәэмин итү объектларының торышын мониторинглау	квартал саен	Муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты
2	Суның сыйфатын лаборатор тикшереп тору (лаборатор тикшеренүләр һәм сынаулар үткәрү өчен су пробалары үрнәкләрен алу)	квартал саен	"АМР Водоканалы" ҖЧҖ
3	Авыруларны профилактикалау һәм инфекцияләр таралу максатларында куллану алдыннан суны кайнату кирәклеге турында халыкка хәбәр итү	Ел дәвамында кирәк булган саен	Муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты
4	Хлорлау юлы белән суны зарарсызландыру. Лаборатор тикшеренүләр нәтиҗәләре буенча.	Ел дәвамында кирәк булган саен	"АМР Водоканалы" ҖЧҖ
5	Суүткәргеч челтәрләрен ремонтлау	Ел дәвамында кирәк булган саен	Муниципаль берәмлек администрациясе "АМР Водоканалы" ҖЧҖ
6	Су җыю манараларын киртәләү	Ел дәвамында кирәк булган саен	"АМР Водоканалы" ҖЧҖ
7	Су алу скважиналары	Ел дәвамында кирәк булган саен	"АМР Водоканалы" ҖЧҖ
8	Массакүләм мәгълүмат чараларында һәм муниципаль берәмлекнең «Интернет» челтәрендәге рәсми сайтында эчәргә яраклы суның сыйфаты турында белешмәләр урнаштыру.	Елга 1 тапкыр	Муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты